

Verhalen van het slagveld

LEST WE FORGET

Verhalen van het slagveld

Jan Braakman

TEKST & VORMGEVING: Jan Braakman

UITGAVE: Jan Braakman Journalistieke
Producties in samenwerking met
Informatiecentrum Canadese
Begraafplaats Holten

ISBN 978 94 63181 41 9

Zwolle © 2016 Jan Braakman

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd
gegevensbestand, of openbaargemaakt, in enige vorm of op enige
wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen
of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke
toestemming van de auteur of uitgever.

www.canadesebegraafplaatsholten.nl
www.janbraakman.nl

Inhoud

Voorwoord	7
<i>Een verloren jeugd, een leven gelaten</i>	
Fernand Baril * 12 januari 1925 † 5 april 1945	9
<i>Een testament, drie dagen voor zijn dood</i>	
Paul Henri Boutin * 27 maart 1921 † 7 april 1945	11
<i>Geveld door een Duitse sluipschutter</i>	
Michael Peter Brown * 4 januari 1914 † 5 april 1945	14
<i>Michael Peter Brown hield van zingen</i>	
Frederick Taylor Forbes * 27 juli 1913 † 5 april 1945	17
<i>Twee broers Forbes</i>	
Armand Gionet * 26 april 1925 † 5 april 1945	21
<i>Armand Gionet kon zijn ambitie niet waarmaken</i>	
Gordon Hume Hand * 8 december 1908 † 5 april 1945	26
<i>De vrouw in de boot – wie is zij?</i>	
Gyergy Halasz * 28 april 1905 † 22 april 1945	28
<i>Een paar klompen voor Gyergy Halasz</i>	
Robert Halbgewachs * 4 april 1923 † 3 april 1945	31
<i>Een Duitser die tegen de Duitsers vocht</i>	
Harrie Hekelaar * 13 februari 1919 † 4 april 1945	33
<i>Harrie Hekelaar kwam een beetje thuis</i>	
Jack Ewart Hollingshead * 24 januari 1925 † 12 april 1945	35
<i>Een knappe goedgebouwde soldaat</i>	
Arthur Lessard * 27 oktober 1922 † 7 april 1945	37
<i>Arthur was gesneuveld, maar zijn moeder geloofde het niet</i>	
Rene Lussier * 14 september 1921 † 29 april 1945	41
<i>Tweetalige Amerikaan in Canadese dienst</i>	
Gerald Paul MacKenzie * 27 januari 1917 † 5 april 1945	45
<i>Een gebroken spiegel voor moeder</i>	
Patrick Joseph Moran * 1 oktober 1921 † 5 mei 1945	47
<i>Geveld door zijn eigen wapen</i>	
Allan Donald Morrison * 31 augustus 1922 † 3 april 1945	50
<i>Allan Morrison wilde voor de troepen uit</i>	

Howard Muirhead * 16 augustus 1924 † 5 april 1945	53
<i>Begraven in de boomgaard</i>	
John Christopher Murray * 26 oktober 1927 † 1 mei 1945	55
<i>De jongste soldaat in Holten</i>	
Chesley Edwin Nightingale * 28 januari 1915 † 5 april 1945	58
<i>Vida Nightingale wilde de auto</i>	
Ralph Piercey * 4 juli 1927 † 5 april 1945	61
<i>To Ralph, Love Lorraine</i>	
Gerard Russel Eddy Pilon * 26 juni 1923 † 5 april 1945	66
<i>Drie broers Pilon, twee gesneuveld</i>	
Edgar Ross * 6 april 1923 † 5 april 1945	68
<i>Begraven onder de letter J</i>	
Frank Sekulich * 3 maart 1918 † 5 april 1945	71
<i>Frank Sekulich wilde paratroeper worden</i>	
George Dale Sharpe * 22 oktober 1917 † 5 april 1945	74
<i>Sniper Dale Sharpe, 'one step below God'</i>	
John Slyzuk * 11 april 1915 † 11 april 1945	79
<i>Gesneuveld op zijn 30e verjaardag</i>	
Tom Thomas * 26 augustus 1919 † 14 april 1945	81
<i>Een Amerikaan van Welshe afkomst in het Canadese leger</i>	
James George Todd * 8 december 1908 † 5 april 1945	84
<i>Spijt. Spijt, dat we zo lang wachtten</i>	
Jean Baptiste Turcotte * 28 juni 1925 † 5 april 1945	87
<i>De foto van een onbekende vrouw</i>	
Kenneth Ward * 7 februari 1923 † 24 april 1945	91
<i>Drie keer genezen, toch gesneuveld</i>	
Leslie Williams * 21 september 1911 † 5 april 1945	93
<i>Een pientere man, die moeite had met lezen</i>	
Joseph Yurkiw * 25 januari 1924 † 13 april 1945	95
<i>Een bloem van Joseph Yurkiw</i>	

Een verloren jeugd, een leven gelaten

Waar oorlog en vrede elkaar raken, schuren vreugde en verdriet. Toen de geallieerden de bevrijding brachten in Nederland in 1944 en 1945 was er euforische blijdschap. De bevrijders kregen een heldenonthaal, dat ze hun leven lang bijbleef.

De meeste manschappen gingen weer naar huis, beladen met verhalen over het slagveld waar ze hun gesneuvelde kameraden hadden achtergelaten. De tranen van verdriet smoorden in stille momenten.

Sommigen bleven hier; mannen die in de bloei van hun leven het grootste offer brachten dat een mens kan geven. Ze verloren hun jeugd en lieten hun leven.

Wie waren die jongens? Wat was hun achtergrond? Waarom kwamen ze vanuit een ver land naar Noordwest-Europa om de strijd aan te gaan met de Duitse bezetter?

Ik ging op zoek naar de jongens die hun leven verloren bij de bevrijding van mijn geboortedorp Laren (Gld). Bij de zoektocht kwam ik andere jongens tegen, wiens verhaal ook de moeite van het vertellen waard was. Zo ontstond een serie verhalen, die in samenhang de achtergrond van onze bevrijders schetst. Het waren gewone boerenjongens, studenten, arbeiders, werklozen, avonturiers; ieder met een eigen drijfveer om West-Europa te helpen bevrijden. Jongens die als vrijwillig militair het gezinsinkomen wilden aanvullen, jongens die wat van de wereld wilden zien, jongens die hun eigen omgeving wilden ontvluchten, jongens die op zoek waren naar kameraadschap, jongens die carrière in het leger wilden maken.

Een jongen die in Holten begraven ligt, schreef in een brief: “(...) *there have been many other young men like me who looked for travel and excitement to break monotony.*” Reizen, opwindend, het doorbreken van de sleur, de eentonigheid thuis – het waren

redenen om voor het leger te kiezen. Sommige jongens gingen zover daarvoor een andere identiteit aan te nemen of te liegen over hun leeftijd. Was het jeugdige overmoed? Voor de achterblijvers was het leed soms niet te overzien. Zoals voor de moeder van de zeventienjarige Ralph Piercey, die stiekem hoopte dat haar zoon niet naar het strijdtoneel zou worden gebracht omdat hij nog te jong was. Ralph had gelogen over zijn leeftijd. Hij was zestien toen hij tekende, maar hij zei dat hij achttien was. Zijn moeder schreef: *“He was just a kid, 17. He was only 16 when he joined. It’s wrong for them to send him. I thought they would investigate his age.”*

In het Informatiecentrum Canadese Begraafplaats in Holten komen de verhalen van Ralph en de bijna 1400 andere daar begraven militairen tot leven. Een groep enthousiaste vrijwilligers werkt er dag-in, dag-uit aan. Vrijwilligers hebben op verschillende manieren meegeholpen aan de totstandkoming van dit boekje. Zij houden de herinnering levend.

Lest we forget.

Jan Braakman, november 2016

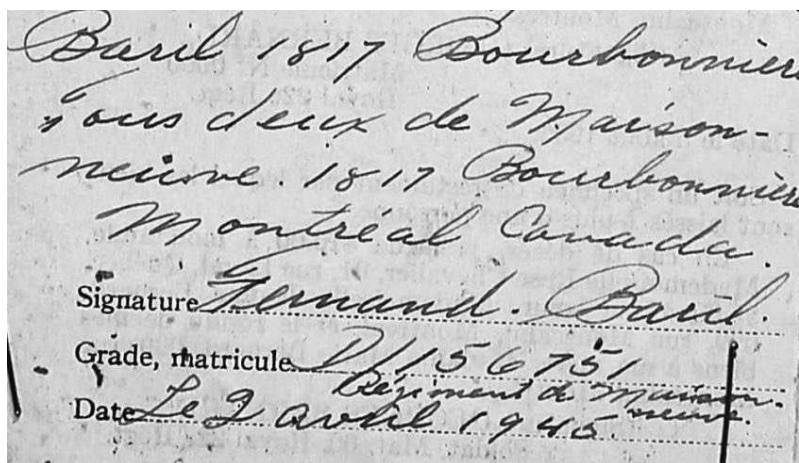
Fernand Baril

* 12 januari 1925 † 5 april 1945

Een testament, drie dagen voor zijn dood

Op 2 april 1945 moet Fernand Baril uit Montreal (Canada) een slecht voorgevoel hebben gehad. Hij maakte in zijn *Soldier's Service and Pay Book* zijn testament op. Mocht hij komen te overlijden, schreef hij met zijn Parker vulpen, dan liet hij al zijn bezittingen na aan zijn vader Emilius Baril. Mocht die niet meer leven, dan aan zijn zus Emiliette of zijn zus Aurore. Drie dagen later was Fernand dood.

Fernand was geboren op 12 januari 1925. Toen hij in november 1943 het Canadese leger inging was zijn moeder al overleden. Fernand Baril maakte uiteindelijk deel uit van het *Regiment de Maisonneuve*, een Canadees regiment dat hard meevocht bij de bevrijding van West-Europa. Hij was in januari 1945 naar Engeland verscheept en pas in maart 1945 bij het *Regiment de*

Fernand Baril ondertekende zijn testament op 2 april 1945. Bron: Service Files of the Second World War – War dead, 1939-1947, Library and Archives Canada Ottawa

Maisonneuve gekomen, nadat hij vanuit Engeland naar het Europese vasteland was gebracht.

Op 2 april 1945 was hij gelegerd in de bossen tussen Zutphen en Lochem. Daar schreef hij zijn testament. Hij voorvoelde wellicht dat zijn regiment in de komende dagen ingezet zou worden bij de oversteek over het Twentekanaal en de bevrijding van het gebied ten noorden daarvan in Oost-Nederland.

In de nacht van 4 op 5 april kwam hij terecht in hevige gevechten bij de bevrijding van Laren. Hij was een van de jongens van zijn regiment die het niet overleefden. Samen met zijn maten werd hij begraven bij Almen, aan de Scheggerdijk.

Zijn Parker vulpen, een metalen sigarettendoos en twee crucifixen liet hij na aan zijn vader en zijn twee zussen. Baril is met zijn maten herbegraven op de Canadese begraafplaats in Holten. Hij ligt in plot II, rij E, graf 12.